

БЪЛГАРСКА БАНКА
ЗА РАЗВИТИЕ

КОДЕКС за корпоративно управление

www.bdbank.bg

Преамбюл

Настоящият Кодекс за корпоративно управление има за цел да установи основните принципи и правила, на които се основава доброто корпоративно управление на Българска банка за развитие (Банката), както и на дружествата от нейната група.

Кодексът за корпоративно управление отчита целите на Банката, приоритетите в дейността ѝ, заложи в чл. 2 и чл. 4 от Закона за Българската банка за развитие, както и нейния специфичен статут на Банката с 100 % държавно участие, чиято дейност е регламентирана с отделен закон.

При изготвянето на настоящия кодекс са взети предвид разпоредбите на българското, европейското и международното право, както и най-добрите международно признати практики за корпоративно управление.

Актуална версия на кодекса е налична на интернет страницата на банката www.bdbank.bg.

Глава първа.

Общи положения

Чл. 1. (1) Дефинирането на система от основни принципи и правила за добро управление има за цел установяването на корпоративни стандарти, които са от ключово значение за ефективното управление на Българска банка за развитие и осигуряването на защита на правата и интересите на акционерите, клиентите и служителите.

(2) Настоящият кодекс е част от правилата за управление на Банката по чл. 73, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за кредитните институции и чл. 4, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Наредба № 10 от 24.04.2019 г. за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките.

(3) При разработването на правилата за управление Българска банка за развитие взема предвид размера и вътрешната си организация, големината, естеството, мащаба и сложността на извършваната от нея дейност, както и рисковете, на които е изложена.

(4) За целите на ал. 3, Банката прилага критериите по т. 19 от Насоките относно вътрешното управление (EBA/GL/2021/05), приети от Европейския банков орган.

(5) Кодексът за корпоративно управление се прилага съответно и за дружествата от Групата на Българската банка за развитие.

Чл. 2. (1) Българска банка за развитие прилага следните принципи за добро корпоративно управление:

1. защита правата на акционерите и тяхното равно третиране включително чрез създаване на условия за тяхното участие в общото събрание на акционерите и вземане на информирани решения;

2. прозрачност с цел осигуряване на навременно и точно оповестяване на всички съществени въпроси, касаещи дейността на дружествата, включително цели, акционерна структура, структура на групата, състав и дейност на ръководните органи, лица, заемащи ключови позиции, рамка за вътрешен контрол и др.;

3. отговорност на ръководните органи чрез изграждане на ясна организационна структура, дефиниране на отговорностите и начина на вземане на решенията на всички нива, осъществяване на ефективен надзор от ръководните органи, както и предоставяне на информация и отчетност пред акционерите на Банката и дружествата;

4. законност при осъществяване на дейността на Банката и дружествата и спазване на приложимите регулации и добрите практики в банковия и финансовия сектор;

5. прилагане на Кодекс за професионално поведение;

6. недопускане на конфликт на интереси;

7. въвеждане на системи за вътрешен контрол и управление на риска, които да гарантират съответствие с нормативните изисквания.

Чл. 3. Настоящият Кодекс подпомага осъществяването на целите и приоритетите на Банката, заложи в Закона за Българската банка за развитие и тригодишната ѝ стратегия, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 4. (1) Групата на Българска банка за развитие е банкова група с фокус върху малки и средни предприятия. Групата участва и в публични и публично-частни проекти или партньорства, както и в проекти със стратегическо, национално и/или регионално значение.

(2) Групата на Българска банка за развитие се стреми да има положителен принос за обществото във всички основни сегменти, в които осъществява дейност.

Глава втора.

Акционерна структура и дейност на Българска банка за развитие

Чл. 5. (1) „Българска банка за развитие“ ЕАД е създадена на 11.03.1999 г. като акционерно дружество с наименование „Насърчителна банка“.

(2) На 23.04.2008 г. е приет Законът за Българската банка за развитие, който урежда статута и дейността на Банката, както и предвидените за учредяване нейни дъщерни дружества.

Чл. 6. (1) Седалището на Българска банка за развитие е гр. София 1000, район "Средец", адресът ѝ на управление е ул. "Дякон Игнатий" № 1.

(2) Българска банка за развитие няма разкрити клонове.

Чл. 7. (1) Българската държава притежава 100 % от капитала на Българската банка за развитие. Правата на държавата в общото събрание на акционерите на банката се упражняват от министъра на икономиката.

Чл. 8. (1) Българска банка за развитие е кредитна институция с лиценз за извършване на банкова дейност № Б 25 от 25.02.1999 г., актуализиран със заповед на № РД22-2272/16.11.2009 г. на Българска народна банка.

(2) В обхвата на лиценза не попадат издаването на банкови платежни карти и електронни пари, както и изпълнението на платежни операции чрез банкови платежни карти и инструменти за електронни пари.

(3) Българска банка за развитие извършва дейност и като инвестиционен посредник.

Глава трета.

Управление на Българска банка за развитие

Чл. 9. (1) Органи на Българска банка за развитие са:

1. Едноличен собственик на капитала;
2. Надзорен съвет;
3. Управителен съвет.

(2) С настоящия кодекс не се въвеждат нови права, задължения и отговорности на органите на Българска банка за развитие.

Чл. 10. Конкретните правомощията на ЕСК са определени със Закона за Българската банка за развитие, Закона за кредитните институции, нормативните актове по неговото прилагане, Търговския закон и устава на Банката.

Чл. 11. Конкретните правомощия на Надзорния съвет са определени със Закона за Българската банка за развитие, Закона за кредитните институции, нормативните актове по неговото прилагане, Търговския закон, устава на Банката, Правилата за работа на Надзорния съвет на „Българска банка за развитие“ ЕАД, други приложими вътрешно-банкови нормативни документи и взетите решенията по чл. 236 от Търговския закон.

Чл. 12. Конкретните правомощия на Управителния съвет са определени със Закона за Българската банка за развитие, Закона за кредитните институции, нормативните актове по неговото прилагане, Търговския закон, устава на Банката, Правилника за работа на Управителния съвет на „Българска банка за развитие“ ЕАД, други приложими вътрешно-банкови нормативни документи и взетите решенията по чл. 236 от Търговския закон.

Чл. 13. Българска банка за развитие се представлява съвместно от двама изпълнителни директори или поне един изпълнителен директор и един прокурист. Те не могат да възлагат цялостното управление и представителство на Банката на едно лице, но могат да упълномощават служители на Банката или трети лица за извършване на отделни действия.

Чл. 14. (1) В Банката са създадени консултативни органи, които подпомагат дейността на ръководните ѝ органи, както следва:

1. Одитен комитет;
2. Комитет за управление на риска;
3. Комитет по възнагражденията;
4. Комитет за подбор;
5. Комитет по управление на активите и пасивите;
6. Комитет по обезценки и провизии;
7. Комисия за разглеждане на жалби и сигнали от служители.

(2) Организацията на дейността на органите по ал. 1 са регламентирани с отделни вътрешно-банкови нормативни документи.

Чл. 15. Българска банка за развитие прилага политика за многообразие по отношение на състава на органите на управление и контрол, и комитетите към тях, и стриктно спазва приложимите изисквания за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции.

Чл. 16. Лицата, заемащи ключови позиции в Банката, са:

1. началник управление „Финанси“;
2. началник управление „Вътрешен одит на Групата“;
3. началник управление „Риск“;
4. началник управление „Съответствие“.

Глава четвърта.

Организационна структура на Българска банка за развитие

Чл. 17. Организационната структура на Банката е с точно определени, прозрачни и последователни нива на отговорности, като е изградена на принципа на разделение на функциите.

Чл. 18. (1) В Банката са обособени три основни групи звена: бизнес звена, функционални звена и контролни звена.

(2) Всяко звено е на пряко подчинение на отделен ресорен изпълнителен директор, а Вътрешният одит на групата е на подчинение на Надзорния съвет.

(3) Организационната структура на Банката осигурява достатъчно на брой звена, които гарантират изпълнението на функциите ѝ.

Глава пета.

Структура на Групата на Българска банка за развитие. Дейност и управление на дъщерните дружества

Чл. 19. (1) Дружествата от Групата на ББР, за целите на настоящия кодекс, са: „Българска банка за развитие“ ЕАД, „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, „ББР Микрофинансиране“ ЕАД, „Фонд за капиталови инвестиции“ АД, „ББР Лизинг“ ЕАД и „ББР Факторинг“ ЕАД.

(2) Българска банка за развитие е едноличен собственик на капитала на „Национален гаранционен фонд“ ЕАД, „ББР Микрофинансиране“ ЕАД, „ББР Лизинг“ ЕАД и „ББР Факторинг“ ЕАД.

(3) Българска банка за развитие и „Национален гаранционен фонд“ ЕАД притежават сто процента от капитала на „Фонд за капиталови инвестиции“ АД.

Чл. 20. Предметът на дейност на „Национален гаранционен фонд“ ЕАД е издаване на гаранции за допълване на обезпечението по заеми на малки и средни предприятия, предлагане на други продукти на малки и средни предприятия, като гаранция за участие в търг, гаранция за добро изпълнение, гаранция за авансово плащане, гаранция за изплащане на кредит на износител и други; издаване на гаранция за допълване на обезпечение по заеми на малки и средни предприятия, осъществяващи научноизследователска и развойна дейност и за внедряване на тези продукти и научна разработка в индустрията; други дейности, които не са забранени от закона.

Чл. 21. Предметът на дейност на „ББР Микрофинансиране“ ЕАД е извършване на дейност по финансиране на микро и малки предприятия, в това число, но не само – отпускане на кредити, придобиване от трети лица и отдаване под лизинг на промишлено оборудване, автомобили и други превозни средства, както и други вещи/финансов лизинг/, покупко-продажба и внос на такива вещи, консултантски услуги, търговско представителство и посредничество на местни и чуждестранни физически и юридически лица, извършващи дейността си в страната, както и всяка друга дейност, незабранена със закон.

Чл. 22. Предметът на дейност на „Фонд за капиталови инвестиции“ АД е участие в капитала на малки и средни предприятия; предоставяне на консултантски услуги относно капиталовата структура на малки и средни предприятия, консултации и услуги, отнасящи се до преобразуване на предприятия по чл. 261 от Търговския закон; консултантски услуги по инвестиции; консултантски услуги по управление на пулове от ценни книжа на малки и средни предприятия; 5. други дейности, които не са забранени изрично от закона.

Чл. 23. Предметът на дейност на „ББР Лизинг“ ЕАД е извършване на финансов лизинг, отпускане на заеми със средства, които не са набирани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства и всички допълнителни и обслужващи лизинга и кредитирането дейности.

Чл. 24. Предметът на дейност на „ББР Факторинг“ ЕАД е извършване на сделки по прехвърляне на еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги /факторинг/, отпускане на заеми със средства, които не са набирани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства и всички допълнителни и обслужващи факторинга и кредитирането дейности.

Чл. 25. (1) Органи на дъщерните дружества са:

1. Едноличен собственик на капитала/ общо събрание на акционерите;
2. Съвет на директорите.

(2) Конкретните правомощията на едноличния собственик на капитала/ общото събрание на акционерите и Съвета на директорите са определени със Закона за Българската банка за развитие, Търговския закон, и устава на съответното дружество, Правилата за работа на Съвета на директорите и други приложими вътрешно нормативни документи на ниво Група или на ниво дружество, както и взетите решенията по чл. 236 от Търговския закон.

(3) Съветът на директорите на всяко дъщерно дружество уведомява незабавно Българска банка за развитие за всички обстоятелства, които са от съществено значение за дружеството.

Глава шеста.

Вътрешен контрол

Чл. 26. Вътрешният контрол в Групата на Българска банка за развитие е непрекъснат процес, осъществяван от ръководните органи и от лицата, заети с вътрешноконтролни функции.

Чл. 27. (1) Елементи на вътрешния контрол са системите за:

1. управленски контрол;
2. контрол на риска;
3. отчетност и информация; и
4. вътрешен одит.

(2) Първите три елемента на системата за вътрешен контрол са от компетенцията и правомощията на съответните ръководни органи.

(3) Четвъртият елемент на вътрешния контрол е ангажимент на Вътрешния одит на групата.

Чл. 28. (1) Вътрешният контрол в Банката се организира като независима оценъчна дейност за законосъобразността на извършваните банкови сделки и се осъществява чрез наблюдение и проверка на финансовите, счетоводните и други операции, извършвани от нея, както и чрез начина, по който се упражняват правомощията на длъжностните лица при вземане на управленски решения.

(2) Системата на вътрешен контрол в Банката се подчинява на изискването за икономичност, ефективност и разумна достатъчност.

(3) Вътрешният контрол се осъществява едновременно като превантивен, текущ и последващ контрол върху позициите на Банката и отделните нейни процеси, дейности и сделки.

Чл. 29. (1) Управление „Вътрешен одит“ осъществява вътрешният одит в Групата на Българска банка за развитие като последващ (чрез наблюдения, проверки и оценки на извършени операции, дейности и процеси), а в определени случаи - като превантивен, с цел консултирането по отношение на вътрешната нормативна база, организацията и процедурите за работа в Банката и нейните дъщерни дружества.

Чл. 30. Управление „Риск“ осигурява независима информация, анализи и експертна оценка за рисковете и предоставя на ръководния орган цялостен преглед на всички рискове. Звеното изпълнява дейности, свързани с идентифициране, управление, измерване, контрол и отчитане на рисковете, стрес тестове, мониторинг на лимити и докладване тяхното изпълнение в съответствие с утвърдените процедури за ескалация, както и предоставя становища по свързани с управлението на риска предложения и решения за съвместимостта им с рисковия толеранс на Банката.

Чл. 31. Управление „Съответствие“ идентифицира и измерва риска, свързан с нормативното съответствие, на който Банката е изложена или може да бъде изложена; извършва редовна оценка на промените в законите и подзаконовите актове, приложими за Банката, и влиянието, което имат върху дейността; консултира управителния и контролния орган на Банката при приемането на мерки за постигане на съответствие с приложимите закони, правила, разпоредби и стандарти и изготвя оценка на въздействието на промените в нормативните и регулаторните изисквания върху дейността на банката; извършва проверка за съответствието на всички нови продукти и нови процедури със закона и приложимите нормативни актове; докладва относно риска, свързан с нормативното съответствие на управителните и контролните органи; сътрудничи и обменя информация със структурата за

управление на риска относно риска, свързан с нормативното съответствие, и неговото управление.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Кодексът за корпоративно управление се приема на основание чл. 73, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за кредитните институции, чл. 4, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Наредба № 10 от 24.04.2019 г. за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките и Насоките относно вътрешното управление (EBA/GL/2021/05), приети от Европейския банков орган.

§ 2. Настоящият кодекс е приет от Управителния съвет на Българска банка за развитие по протокол № 101 от 24.11.2020 г. и влиза в сила от датата на приемането му.

§ 3. Във връзка с прието решение на Управителния съвет на „Българска банка за развитие“ ЕАД по протокол № 92 от 25.11.2021 г. е променено наименованието на управление „Планиране, анализ и регулации“ на управление „Финанси“.

§ 4. Настоящият кодекс се актуализира периодично в съответствие с най-добрите международно признати практики за корпоративно управление.

§ 5. Настоящият кодекс се публикува на интернет страницата на Българска банка за развитие.